

DARÁNYI IGNÁC TERV

ERDŐGAZDÁLKODÁS A DARÁNYI IGNÁC TERVBEN

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ERDŐGAZDÁLKODÁS A DARÁNYI IGNÁC TERVBEN

A Darányi Ignác Terv a Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020 végrehajtási programja. A stratégia négy átfogó területen: *az agrárgazdaságban, az élelmiszertermelésben, a vidékfejlesztésben és a környezetvédelemben* határozza meg a legfontosabb tennivalókat. A legtöbb erdőgazdálkodással kapcsolatos téma a vidékfejlesztési fejezetben jelenik meg. Tájékoztató kiadványunk a Darányi Ignác Terv legfontosabb erdészeti vonatkozásait foglalja össze.

A Darányi Ignác Terv az uniós vidékfejlesztési forrásokhoz kapcsolódó intézkedések mellett a nemzeti költségvetésből megvalósuló programokat, a jogi szabályozás korszerűsítését, az intézményi működés megújítását és a szemléletformálás feladatait is magában foglalja.

AZ ERDÉSZETI ÁGAZATOT ÉRINTŐ, FOLYAMATBAN LÉVŐ, ILLETVE ELINDÍTANI TERVEZETT FŐBB JOGALKOTÁSI LÉPÉSEK

- Az átalakító vagy szálaló üzemmódú erdőgazdálkodás folytatásához előírt terv készítésének részletes szabályairól szóló rendelet megjelentetése a folyamatos erdőborítás mind szélesebb körű elterjedése érdekében.
- Az erdőből kitermelt faanyag nyomon követési lehetőségét biztosító származási igazolási rendszer részletes szabályait tartalmazó rendelet megjelentetése az illegális fakitermelések visszaszorítása érdekében.
- Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott támogatási jogcímrendeletek megalkotása, meglévők módosítása.

Szemléletformálási, képzési programok és akciók indítása

Az erdőgazdálkodás tervezési, tanácsadási és információs rendszerének megújítása.

Uniós és hazai társfinanszírozású programok kidolgozása és indítása

2012 második félévében a következő jogcímekre lehet támogatási kérelmet benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz:

1. Erdő-környezetvédelmi kifizetések
2. Erdészeti potenciál helyreállítása
3. Nem termelő beruházások erdőterületen – Szerkezetátalakítás alintézkedés

Nemzeti finanszírozású programok kidolgozása és indítása

Erdei vasutak támogatása

Forrás: Kemencei Múzeum Vasút

AZ ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
HATÁLYOS ERDÉSZETI INTÉZKEDÉSEI

1. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről” szülő 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet

- a támogatási kérelmeket 2013. évben várhatóan július 1. és július 31. között
- a kifizetési kérelmeket elektronikus úton, az egységes kérelem részeként lehet benyújtani.

A támogatás mértéke: **50–280** euró/ha/év, illetve **17,45** euró/m³ a „Természetkímélő anyagmozgatási módszerek alkalmazása” célprogram esetén

A támogatás igénybevételének feltételei, főbb előírások: az ügyfél nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó, rendelkezik az adott területre vonatkozó, az erdészeti hatóság által kiadott erdőterv határozattal, és a támogatási kérelem benyújtását megelőző két naptári évben e rendelet alapján finanszírozott egyetlen támogatási célprogram esetén sem került kizárásra.

Erdő-környezetvédelmi kifizetésekben erdőterület-hektáronként azok a kedvezményezettek részesülnek, akik önkéntes alapon a jogszabályokban, valamint a szakmai irányelvek figyelembe vételével kialakított erdőtervekben foglalt előírásokon túlmutató erdő-környezetvédelmi kötelezettségeket vállalnak.

– Célprogramok:

- 1. Agresszíven terjedő, idegenhonos fa- és cserje fajok visszaszorítása célprogram;**
- 2. Száraló erdőgazdálkodás célprogram;**
- 3. Erdőállományok kézimunka igényes ápolása célprogram;**
- 4. Őshonos erdőállományok tarvágásos felújításának visszaszorítása célprogram;**

5. Speciális erdei élőhelyek és természetes erdőfelújítás lehetőségének biztosítása célprogram;

- a) mikroélőhelyek kialakítása, fenntartása:
- b) véghasználat során facsoportok visszahagyása:
- c) erdőfelújítás sikerességét biztosító cserjeszabályozás:

6. Véghasználat elhalasztása talaj és élőhely védelem céljából célprogram;

7. Közjóléti célú erdők fenntartása célprogram;

8. Erdei tisztások kialakítása és fenntartása célprogram;

9. Természetkímélő anyagmozgatási módszerek alkalmazása célprogram.

2. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről” szóló 139/2009. (X. 22.) FVM rendelet

- a támogatási kérelmeket: 2013. évben várhatóan július 1. és július 31. között
- a kifizetési kérelmeket elektronikus úton, az egységes kérelem részeként lehet benyújtani.

A támogatás mértéke: 496–2090 euró/ha

- Célprogramok:
 - **erdőállomány alatti erdősítés**
 - **tarvágást követő szerkezet-átalakítás**
 - ~ fafajcserével
 - ~ fafajcserével, tuskózással, gyökérfésüléssel
 - ~ fafajcserével, gyökérinjektálással vagy tuskókenéssel:
 - **állománykiegészítés**

A támogatás igénybevételének feltételei, főbb előírások: az ügyfél nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó, a legkisebb támogatható terület 1 ha, az ügyfél rendelkezik az adott területre vonatkozó, nevére szóló erdőterv határozattal, melyben a szerkezetátalakítást valamegyik tájjonos állománytípus létrehozása érdekében tervezték meg.

3. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdészeti potenciál helyreállítására nyújtandó támogatások igénybevételeinek részletes szabályairól” szóló 32/2008. (III. 27.) FVM rendelet

- a támogatási kérelmeket: 2013. évben várhatóan június 9. és június 30. között
- a kifizetési kérelmeket elektronikus úton, az egységes kérelem részeként lehet benyújtani.

A támogatási kérelemben szereplő, kérelmezett erdőrészletenként maximálisan igénybe vehető támogatás mértéke hektáronként 2365 eurónak megfelelő forintösszeg. Támogatási kérelemként minimálisan igénybe vehető támogatás mértéke 400 eurónak megfelelő forintösszeg.

Kiegészítő intézkedés támogatásának mértéke:

- padka: 12,63 eurónak megfelelő forintösszeg/100 méter;
 - bakhát: 412,15 eurónak megfelelő forintösszeg/hektár;
 - rőzsefonat, talajfogó gát: 1 eurónak megfelelő forintösszeg/méter.
- intézkedés tartalma: Támogatás nyújtható természeti katasztrófák (hó, jég, szél, belvíz, fagy, aszály, tűz, illetve árvíz által okozott erdőkárok) által károsított erdőkben történő erdészeti potenciál helyreállításához (az erdőfelújítást megelőző terület-előkészítési, károsodott faállomány letermelési; első kiviteli; pótlási; törevágási vagy sarjaztatási tevékenységek), illetve ezekhez kapcsolódó kiegészítő intézkedésekre (padka; bakhát; rőzsefonat vagy talajfogó gát létesítése).

A támogatás igénybevételeinek feltételei, főbb előírások: az ügyfél nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó, a folyamatos erdősítés esetét kivéve rendelkezik az adott területre vonatkozó erdőterv határozattal, a támogatási kérelem benyújtását megelőző két naptári évben a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott erdészeti, erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos támogatás igénybevétele esetén nem került kizárásra a támogatási feltételek szándékosan történő megszegése miatt.

4. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet

- a támogatási kérelmeket: 2013. évben május 1. – június 30. között
- a kifizetési kérelmeket elektronikus úton, az egységes kérelem részeként lehet benyújtani.

A támogatás mértéke:

első kivitel: **853–2065** euró/ha

ápolási költségek: **210–519** euró/ha/év

jövedelempótló támogatás:

- alapszintű: **57–150** euró/ha/év,
 - kiemelt: **92–242** euró/ha/év
- intézkedés tartalma: Az intézkedés keretében támogatás adható a mezőgazdasági művelésből kivonni szándékozott területek erdősítéséhez. Ezen belül támogatás adható a létesítési költségekre, azokhoz kapcsolódó kiegészítő intézkedésekre (padka, kerítés, villanypásztor, bakhát), az ápolás költségeire legfeljebb öt éves időtartamra, az erdősítés miatti jövedelem kiesés fedezésére évenként (mértéke a következőktől függ: mezőgazdasági termelő vagy nem mezőgazdasági termelő, szántó vagy gyepterület), legfeljebb 15 éves időtartamra.

A támogatás igénybevételének feltételei, főbb előírások: az ügyfél rendelkezik a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a tervezett erdőrészlet elhelyezkedése szerint illetékes erdészeti igazgatóság által jóváhagyott, nevére szóló és az erdőrészletre vonatkozó erdőtelepítési engedéllyel; az erdőrészlet területe a koronavetülettel együtt eléri az 1 hektárt, vagy a 0,5 hektárt, ha a létesítendő erdőrészlet más erdőterülettel, vagy a támogatási kérelemben szintén szereplő legalább 0,5 hektár nagyságú erdősítendő területtel közvetlenül határos, és azzal természetben összefüggőnek tekinthető; a támogatási kérelem benyújtását megelőző két naptári évben mezőgazdasági területek erdősítésére vonatkozó támogatás igénybevéte-

le esetén nem került kizárásra a támogatási feltételek szándékosan történő megszegése miatt; a jövedelempótló támogatás támogatási időszakát meghaladóan legalább öt évig jogosult a támogatási kérelemben feltüntetett mezőgazdasági terület használatára; a nem védett és a nem NATURA 2000 gyepterületeken történő telepítés esetében rendelkezik a területileg illetékes természetvédelmi hatóság erdősítésre vonatkozó támogató nyilatkozatával.

5. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az agrár-erdészeti rendszerek mezőgazdasági földterületeken történő első létrehozásához nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” sz. 46/2009. (IV. 16.) FVM rendelet

- a támogatási kérelmeket: 2013. évben május 1. – június 30. között
- a kifizetési kérelmeket elektronikus úton, az egységes kérelem részeként lehet benyújtani.

A támogatás mezőgazdasági parcellánkénti összege:

- gyep- és fatelepítés együttes kivitelezése esetén **1050 euró/ha-nak megfelelő forintösszeg**:
 - meglévő gyepek esetében, kizárólag fatelepítésre **740 euró/ha-nak megfelelő forintösszeg**.
- intézkedés tartalma: Az intézkedés keretében a kérelmezők mezőgazdasági és erdészeti rendszereket egyesítő agrár-erdészeti rendszerek létrehozása céljából részesülnek támogatásban. A támogatás a létesítési költségeket fedezi. Az agrár-erdészeti rendszerek létrehozása során tághálózatu vagy fasor jellegű fásítások és állattartás biztosítja az adott földterület többcélú hasznosítását. A helyi szükségleteknek és feltételeknek megfelelő fajták kiválasztása, és – a mezőgazdasági földhasználat folytatásának biztosítása érdekében – fák és gyógynövények telepítése fás legelők, legelővédő cserje- és fasorok és facsoportok kialakítása céljából, a faállomány adta előnyöket kihasználva, extenzív legeltetéssel lehet a termelést kiegészíteni.

A támogatás igénybevételének feltételei, főbb előírások: az ügyfél a termőföldről szóló, 1994. évi LV. törvény 25/A. § szerinti földhasználati nyilvántartásba bejegyzett, legkésőbb a telepítés megkezdésétől kezdődő, a kötelezettség-vállalási időszak teljes időtartamára vonatkozó földhasználati joggal rendelkezik a támogatható területre; a támogatási kérelem mellékleteként benyújtja az adott területre vonatkozó e rendelet szerinti, felsőfokú erdészeti szakirányú végzettséggel rendelkező mérnök által készített fásítási tervet, Natura 2000 területen történő megvalósítás esetében rendelkezik a területileg illetékes természetvédelmi hatóságnak az agrár-erdészeti rendszer telepítésére vonatkozó támogató nyilatkozatával.

A kérelmező által a támogatási kérelemben megjelölt földterületre csak abban az esetben nyújtható támogatás, ha a földterület a MePAR-ban támogathatónak minősített terület, illetve annak mérete eléri az 1 hektárt, az intézkedésbe bevont mezőgazdasági parcella területe pedig a 0,3 hektárt.

6. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal erdők állományneveléséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről” szóló 25/2012. (III. 20.) VM rendelet

- a támogatási kérelmeket: 2013. évben február 1. – február 28. között
- a kifizetési kérelmeket a támogatott tevékenység megvalósítását követően, legkésőbb 20 napon belül kell benyújtani az erdészeti igazgatóság székhelye szerint illetékes MVH területi kirendeltségéhez.

A jóváhagyható támogatás összege egy ügyfél egy támogatási kérelem benyújtási időszakban beadott kérelme alapján legfeljebb **70 000 eurónak megfelelő forint**, de legfeljebb **21 millió forint**. A kifizetendő támogatás összege nem haladhatja meg a kiadásigazoló bizonylattal igazolt kiadások 50%-át.

- intézkedés tartalma: vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe az erdők gazdasági értékét növelő **befejezett ápolás, tisztítás**, valamint **törzsnyesés** céljára.

A támogatás igénybevételének feltételei, főbb előírások: támogatás igénybevételére jogosult az az erdőgazdálkodó, aki legalább 20 hektár olyan erdőrészlet területén gazdálkodik, amely magán- vagy önkormányzati tulajdonban van. A legkisebb támogatható terület legalább 1 hektár, amelyet a támogatási kérelemben, az adott tevékenységgel érintett erdőrészletek összterülete alapján kell megállapítani (befejezett ápolás esetén az erdőrészlet 0,3 hektár nagyságot elérő részterületére is adható támogatás, amennyiben azon a területhatár állandósítást elvégezték).

Befejezett ápolás elvégzése során támogatható műveletnek minősül:

- kézi ápolás: kapálás, kaszálás, metszés, fakivágás;
- gépi ápolás: tárcsázás, kultivátorozás, talajmarás, kaszálás, fakivágás;
- terepi munkák erdészeti szakirányítása.

Tisztítás során támogatható műveletnek minősül:

- kézzel vagy géppel végzett tisztítás, tisztítási anyag megsemmisítése,
- terepi munkák erdészeti szakirányítása.

faültetvény, vagy kultúrerdő természetességi kategóriájú erdőkben támogatható műveletnek minősül még

- kézi ápolás: kapálás, kaszálás, metszés;
- gépi ápolás: tárcsázás, kultivátorozás, talajmarás, kaszálás.

Törzsnyesés elvégzése során támogatható műveletnek minősül:

- kézzel vagy géppel végzett nyesés, nyesési anyag megsemmisítése;
- a terepi munkák erdészeti szakirányítása.

7. „Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól” szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet

- A kérelmet 2013-ban az egységes kérelem részeként, elektronikusan kell benyújtani.

A támogatás mértéke: korcsoportonként, faállomány-típus csoportonként és természetességi kategóriánként változik, **40–230** euró/ha között.

- intézkedés tartalma: a rendelet alapján vissza nem térítendő kompenzációs támogatás vehető igénybe a Natura 2000 iránynyelveket érvényre juttató jogszabályok végrehajtásával érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelem kiesés ellentételezése céljából.

A támogatás igénybevételének feltételei, főbb előírások: támogatás igénybevételére az az erdőgazdálkodó jogosult, aki rendelkezik az adott erdőrészletre vonatkozó, az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőtervvel, vagy aki az adott erdőrészletre vonatkozóan az erdőterv készítését a támogatási kérelem benyújtását megelőzően kérelmezte az erdészeti hatóságtól.

A támogatásra jogosultnak a teljes támogatási időszak alatt a gazdasága teljes területén be kell tartania a kölcsönös megfeleltetés részét képezően a külön jogszabályokban meghatározott gazdálkodási követelményeket, valamint az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott előírásokat.

Kidolgozás alatt álló jogcímek (2013-ban tervezett megnyitással)

1. Nem termelő beruházások erdőterületeken – Közjóléti létesítmények kialakítása alintézkedés
2. Erdészeti potenciál helyreállítása mellett – Káresemények megelőzése alintézkedés
3. Nem mezőgazdasági területek első erdősítése

A témáról további információ a következő honlapokon:

www.kormany.hu, www.erdo.kormany.hu, www.nebih.gov.hu

KIADJA: ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET, 2012.